

BESLUT

11.1211-756-80

1981- 05-25

Till enligt sändlista

Avsättande av fastigheten Grodde 1:8 i Fleringe socken som naturreservat

Beskrivning av reservatet

Området utgörs av ett kustavsnitt med klapperstrand

Reservatets benämning: Grodde

Kommun: Gotland

Socken: Fleringe

Fastighet: Grodde 1:8

Lägesbeskrivning: Topografisk karta 7 J 50 och N0
Ekonomisk karta 7 J 3 f 4 f

Gränser: Reservatet omfattar hela fastighetens landområde

Areal: 22,95 ha. Vattenområde ingår ej.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

Markägare: Staten

Grund för beslutet

För att undvika exploatering av delar av fastigheten Grodde 1:8 i Fleringe socken förvärvade Statens naturvårdsverk hela fastigheten för naturvårdsändamål 1973. Fastigheten uppvisar stora geologiska värden främst i form av tydlig och vacker strandvallsnatur som till stor del undgått exploatering. Strandområdet har dessutom mycket värdefull landskapsbild och är attraktivt för rörligt friluftsliv även om det inte är särskilt lämpat för bad.

Attraktiviteten utgör dock ett akut hot mot områdets naturvärden genom den ökande biltrafik som ger spårbildningar i klapperstensområdena. Det är därför nödvändigt att kanalisera besöken i området genom anordnande av parkeringsplats, uppsättande av informationsskyltar och stängning av biltrafik.

1981-05-25

11.1211-756-80

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen landområdet av fastigheten Grodde 1:8 i Fleringe socken som naturreservat.

Reservatsbildningen syftar till att bevara ett från geologisk synpunkt värdefullt avsnitt av den gotländska kusten och samtidigt därmed ett område av värde för landskapsbilden och det rörliga friluftslivet.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra författningar är det förbjudet att

bedriva täkt eller annan verksamhet vilken förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla, nyodla eller utföra annan mekanisk markbearbetning,

uppföra helt ny byggnad eller utföra till- eller påbyggnad,

utföra anläggning och anordning,

anordna upplag annat än i samband med reservatets skötsel,

utföra avverkning, röjning, markberedning eller skogsodling annat än i enlighet med av länsstyrelsen fastställd dispositions- och skötselplan,

använda kemiska bekämpningsmedel vid skötseln av reservatet,

inplantera för området främmande växt- eller djurarter.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

dra fram mark- eller luftledning,

uppföra stängsel eller andra hägnader,

upplåta markområde för tävlingar, som kan medföra föroreningar, markslitage eller störningar på djurlivet.

1981-05-25

11.1211-756-80

Föreskrifterna nedan under punkt C som gäller allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av till reservatsbeslutet fogade dispositions- och skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra författningar är det förbjudet att

förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning

bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar och att skada vegetationen i övrigt, t ex genom att gräva upp växter,

framföra motordrivet fordon^{x)}. Förbudet gäller ej anvisade parkeringsplatser med tillfartsvägar,

tälta eller ställa upp husvagn,

på störande sätt utnyttja radio, grammofon, bandspelare eller dylikt.

D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

a) Syftet med vården och förvaltningen

Att bevara ett från geologisk synpunkt värdefullt avsnitt av den gotländska kusten och samtidigt därmed ett område av värde för landskapsbilden och det rörliga friluftslivet. Vegetationen skall i stort sett få utveckla sig fritt.

b) Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogade plan.

x) Motordrivet fordon definieras enligt följande: "Fordon som för framdrivande är försett med motor, dock ej flygplan eller sådan eldriven rullstol som är att hänföra till cykel. Motor-drivna fordon indelas i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon". (Enligt fordonskungörelsen).

1981-05-25

11.1211-756-80

c) Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

d) Naturvårdsförvaltare

Reservatet skall från naturvårdssynpunkt förvaltas av skogs-
vårdsstyrelsen. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga
rum med länsstyrelsen.

./. Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har
deltagit landshövding Lars Westerberg jämte ledamöterna Yngve
Ahlsten, Gertrud Bergbohm, Henning Bogren, Eric Carlsson, G A
Gradelius, Fred Henningson, Folke Jonsson, Karl Lund, Jan Lund-
gren, Bengt Olsson, Lennart Pettersson, ~~G B Stenström~~, Leif Ström
och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Erik
Berggren, länsassessorn Barbro Zelander Söderberg, länsarkitekten
Peter Ringborg, länsantikvarien Bengt Schönback, överlantmätaren
Ove Lundgren och byrådirektören Per Hansson, föredragande.

Lars Westerberg

Per Hansson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen,

Jordbruksdepartementet

Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Regeringen **måste ha fått** Er skrivelse inom den tid som nedan markerats med kryss, annars kan regeringen inte ta upp Ert överklagande.

- ☒ tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet
- ☐ tre veckor från den dag då beslutet är daterat
- ☐ två månader från den dag då Ni fick del av beslutet
- ☐ två månader från den dag då beslutet är daterat
- ☐

* Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att anteckna ärendets nummer.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan i stället ombudet underteckna skrivelsen.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

DEPARTEMENTENS POSTADRESSER

Arbetsmarknadsdepartementet
Budgetdepartementet
Ekonomidepartementet
Industridepartementet
Justitiedepartementet
Kommundepartementet
Utbildningsdepartementet

Bostadsdepartementet
Försvarsdepartementet
Handelsdepartementet
Jordbruksdepartementet
Kommunikationsdepartementet
Socialdepartementet

Fack
103 10 STOCKHOLM

Fack
103 20 STOCKHOLM

1981-05-25

Dispositions- och skötselplan för Grodde naturreservat,
Gotlands län

<u>Innehållsförteckning</u>	<u>Sid</u>
1. Allmän beskrivning samt målsättning	2
2. Dispositions- och skötselplan för mark	3
2.3 Detaljb beskrivning och detaljåtgärder	4
3. Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv	7

<u>Bilagor</u>	<u>Bilaga</u>
Översiktskarta 1:50000	1
Karta utvisande skötselområden 1:10000	2
" " friluftsanordningar 1:10000	3
Beskrivning av skogsmark	4
Sammandrag kostn. Landskapsvård	5
" " Friluftsanordn.	6
Årliga underhållskostnader	7
Kostnadssammandrag 1980-84	8
Arrendekontrakt tomtområde	9
" markområde	10

1981-05-25

11.1211-756-80

Dispositions- och skötselplanförGrodde naturreservat, Gotlands län

Planen är upprättad 1978 av naturvårdssektionen inom domänverkets Östra regionförvaltning. Planen består av tre delar - en allmän del, en dispositions- och skötselplan för mark, samt en dispositions- och åtgärdsplan för friluftsanordningar.

1. Allmän beskrivning samt målsättning för naturreservatets skötsel jämte föreskrifter

1.1 Allmän beskrivning

1.1.1 Data

I reservatet ingående fastighet: Grodde 1:8

Ägare: Naturvårdsverket

Fastigheten är inköpt för naturvårdsändamål år 1973.

Reservatets areal: Totalareal 23 ha land.

Landarealens fördelning på ägoslag:

Produktiv skogsmark	1,2 ha
Skogsbeväxt impediment	8,0 "
Trädlösa impediment (Klapperstensfält)	<u>13,8 "</u>
S:a	23,0 ha

Kommun: Gotland

Läge: Fleringe socken. Strandparti på Kappelshamnsvikens östra sida. 3 km väster Fleringe kyrka. Reservatet är beläget inom militärt skyddsområde.

Top kartblad 7J 50 o. N0

Ekon kartblad 7J 3.f.4.f

Syfte: Att bevara ett från geologisk synpunkt värdefullt avsnitt av den gotländska kusten och samtidigt därmed ett område av värde för landskapsbilden och det rörliga friluftslivet. Vegetationen skall i stort sett få utveckla sig fritt.

1.1.2 Naturförhållanden

Naturreservatet omfattar en ca 1,5 km lång och ca 150 m bred

1981-05-25

strandzon i Kappelshamnsvikens östra och inre del. Drygt halva arealen av reservatet upptages av ett trädlöst klapperstensfält med strandvallar. Innanför klapperstensfältet vidtager ett tallskogsbevuxet område. Tallskogens ståndort har en mycket låg virkesproducerande förmåga - under 1 m³ per ha och år.

Enligt inventering för "Översiktsplan för Gotlandskusten", Statens planverk, Rapport 9, 1971 ingår fastigheten Grodde 1:8 i ett område med särskilt värdefull landskapsbild. Södra delen ingår därtill i ett för strandfågelfaunan mycket värdefullt kustavsnitt. Kustformationen anses enligt inventeringarna utgöra en mycket värdefull geologisk bildning och är därmed särskilt skyddsvärd.

1.1.3 Kommunikationer

Området, vars östra gräns utgöres av allmän väg från Kappelshamn mot Bläse, nås med bil.

1.1.4 Serviceanordningar

Parkeringsplatser

Soptunnor

Information

1.1.5 Reservatföreskrifter angående förfogande över fastigheten

Se avsnitt A, B och C i reservatsbeslutet.

2. Dispositions- och skötselplan för mark

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård

Skogsbestånd liksom övrig vegetation inom reservatet skall i stort sett få utveckla sig fritt.

2.2 Principer för disposition av mark samt åtgärder av allmän karaktär

2.2.1 Hävd av skogsområden

2.2.1.1 Inom skötselområdena 3 och 4 skall en svag ungskogsröjning utföras för att åstadkomma en bättre kronutveckling på det unga tallbeståndet. Efter denna åtgärd lämnas hela beståndet för fri utveckling.

2.2.1.2 Vid svåra stormskador på skogsbeståndet skall naturvårdsförvaltaren samråda med länsstyrelsen och statens naturvårdsverk om lämpliga åtgärder.

1981-05-25

2.2.2 Klapperstensområdet

2.2.2.1 Vegetation som håller på att vandra in på området lämnas för fri utveckling.

2.2.2.2 Städning av området skall ske vid behov.

2.2.3 Jakt och viltvård

2.2.3.1 Ingen jakt i någon form skall bedrivas inom reservatet.

2.2.3.2 Utfodring av vilt bör ej förekomma.

2.2.4 Disposition och skötsel av byggnader

2.2.4.1 Inom reservatet finns endast en byggnad och den är belägen inom skötselområde nr 8. Byggnaden äges av Gotlands Kustartilleriförsvar. Tomtområde är upplåtet enligt kontrakt (Bil 9). Militära myndigheter skall kontaktas och förhandlingar upptagas om bortflyttning av byggnaden från reservatsområdet.

2.2.4.2 Inom reservatet finns ett markområde, som är upplåtet enligt kontrakt till Gotlands militärkommando (Bil 10).

2.2.5.1 En fornlämning finns inom skötselområde 1, markerad på ekonomiska kartan och med nr 93 i riksantikvarieämbetets register över fornlämningar i Fleringe socken. Den utgöres av en 5 m stor stensättning (grav) och omges av ett flertal mera diffusa stenhopningar, som sannolikt utgör resterna av ett mindre gravfält, som pålagts med odlingssten från en äldre odling omedelbart söder om reservatsgränsen. I samma skötselområde ligger en grupp om tre grunder efter strandbodar. Ytterligare en husgrund efter en strandbod finns inom skötselområde 5. Mellan två markanta strandvallar inom skötselområde 8 finns en militär skans av sannolikt äldre datum men uppenbarligen använd även senare. Den är ca 80 m lång och 10-15 m bred. Markerad på ekonomiska kartan och har nr 100 i riksantikvarieämbetets nämnda register.

2.2.6 Renhållning

2.2.6.1 Sopor skall genom avtal med kommunen omhändertagas.

2.3 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Beskrivning och karta har indelats i skötselområden. Varje skötselområde har beskrivits med ledning av inventering, varjämte angivits målsättning för skötsel samt åtgärder av engångs- och underhållskaraktär. Karta över skötselområden (Bil 2).

1981-05-25

Skötselområde 1 (2,5 ha)

Beskrivning: Klapperstensområde, beväxt med ett mycket glest bestånd av förkrympta tallar. Bottenskikt: lavar och mossor. Fältskikt: gräs och örter.

Inom området finns en fornlämnning som utgöres av en 5 m stor stensättning (grav) och omges av ett flertal mera diffusa stenanhopningar, som sannolikt utgör resterna av ett mindre gravfält, som pålagts med odlingssten från en äldre odling omedelbart söder om reservatsgränsen.

I områdets centrum finns en grupp om tre husgrunder efter strandbodas. Runt husgrunderna växer syrenbuskar.

Området genomkorsas av gamla körvägar, som trafikeras av civila bilar och militära fordon.

Målsättning: Vegetation får utveckla sig fritt.

Åtgärd: Området städas. Parkeringsplats (20x20 m) iordningställes i anslutning till allmänna vägen (Bil 3). Parkeringsplatsen röjes fri från buskvegetation, några enbuskar och småtallar. I och med detta är parkeringsplatsen färdig - planering eller uppgrusning är ej erforderligt. Fornlämningsgruppen i område 1 måste uppmärksammas med hänsyn till att den ligger omedelbart intill södra infarten till reservatet varför möjligen någon åtgärd kan bli nödvändig för att förhindra illegal parkering eller körning på detta gravfält. P-platsskylt uppsättes.

Fårstängsel sätts upp från landsvägen till stranden parallellt med körväg mot stranden. Vid militär anläggning anordnas låst grind i samråd med militära myndigheter.

En soptunna uppsättes i anslutning till parkeringsplatsen. En torrklosett finns redan i närheten av den planerade parkeringsplatsen. Torrklosetten torde militären vara ägare till.

Rågångspålar uppsättes i reservatsgränsen.

Skötselområde 2 (1,2 ha)

Beskrivning: Plan, torr skogsmark (tallhed), beväxt med 70-årig tallskog. Buskskikt: en. Bottenskikt: lavar och mossor. Fältskikt: mjölon och lingonris.

Målsättning: Vegetationen får utveckla sig fritt.

Åtgärd: Ingen åtgärd.

1981-05-25

Skötselområde 3 (1,0 ha)

Beskrivning: Plan, torr skogsmark (tallhed), beväxt med 40-årig, tät tallskog samt några 110-åriga överståndare av tall. Buskskikt: en. Bottenskikt: lavar och mossor. Fältskikt: lingonris.

Målsättning: Utveckla tallungskogen genom röjning, därefter får beståndet utveckla sig fritt.

Engångsåtgärd: Röjning, enar sparas.

Skötselområde 4 (1,5 ha)

Beskrivning: Mycket torr mark, beväxt med en skärmställning av tall, samt ett underbestånd av ca 25-årig självföryngrad tall. Buskskikt: en. Bottenskikt: lavar. Fältskikt: mjölon.

Målsättning: Utveckla tallungskogen genom ungskogsröjning. Beståndet får därefter utveckla sig fritt.

Engångsåtgärd: Ungskogsröjning, enar sparas.

Skötselområde 5 (1,5 ha)

Beskrivning: Torr, plan mark beväxt med 120-åriga överståndare av tall, samt ett underbestånd av 48-årig tallskog med inslag av enstaka granar. Buskskikt: en. Bottenskikt: mossor. Fältskikt: lingonris och örter.

Här finns en husgrund efter en strandbod.

Målsättning: Vegetationen får utveckla sig fritt.

Engångsåtgärd: Körvägen genom området ned mot stranden spärras av med stolpar eller stenar vid infarten från allmänna vägen.

Skötselområde 6 (11,3 ha)

Beskrivning: Klapperstensområde, med strandvallar i flera nivåer. Området saknar vegetation så när som på några enstaka småtallar in mot strandskogen.

Målsättning: Området bör spärras av för biltrafik, för att undvika sönderkörning av strandvallarna.

Underhållsåtgärd: Städning minst en gång per år dock ej under tiden 1 april - 15 juli av områdets östra del.

Skötselområde 7 (1,5 ha)

Beskrivning: Torr mark, beväxt med 130-årig tallskog. Buskskikt: en. Bottenskikt: mossor och lavar. Fältskikt: lingonris och mjölon.

1981-05-25

Målsättning: Vegetationen får utveckla sig fritt.

Åtgärd: Ingen åtgärd.

Skötselområde 8 (1,5 ha)

Beskrivning: Torr mark, beväxt med 150-årig tallskog. Buskskikt: en och ungtall. Bottenskikt: mossor. Fältskikt: lingonris, mjölon, gräs och örter.

Mellan två markanta strandvallar finns en militär skans av sannolikt äldre datum men uppenbarligen använd även senare. Den är ca 80 m lång och 10-15 m bred.

I områdets södra hörn finns en militärbarack (storlek 7x3 m). En torrklosett finns norr om baracken. I omedelbar anslutning till baracken finns en vattenpump. Baracken äges av Gotlands kustartilleriförsvar.

Målsättning: Vegetationen får utveckla sig fritt.

Engångsåtgärd: Körvägen ned till stranden, spärras av med stolpar eller stenar ca 30 m från infarten vid allmänna vägen.

Baracken bortforslas. En mindre parkeringsplats anläggs mellan barackens nuvarande plats och vägen. Vattenpumpen görs i ordning.

Skötselområde 9 (1,0 ha)

Beskrivning: Torr mark, beväxt med 30-årig tallungskog samt 130-åriga överståndare av tall. Buskskikt: en. Bottenskikt: mossor. Fältskikt: lingonris, mjölon och ljung.

Målsättning: Vegetationen får utveckla sig fritt.

Åtgärd: Ingen åtgärd.

3. Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv

3.1 Allmänt

Planen har upprättats på basis av för naturreservatet angivet syfte och ordningsföreskrifter samt med hänsynstagande till befintliga natur- och landskapsvärden. Behandlade anordningar har angivits på bilagd karta (Bil 3).

1981-05-25

3.2 Friluftsanordningar

3.2.1 Två parkeringsplatser, med plats för ca 10 personbilar vardera skall iordningställas inom skötselområde 1 och 8, i anslutning till allmän väg.

3.2.2 För att förhindra motorfordonstrafik inom reservatet skall spärrar i form av stolpar eller stora stenar, uppsättas över de körvägar som leder in i reservatsområdet.

3.2.3 Sopkärl uppsättes i anslutning till parkeringsplatserna.

3.3 Information

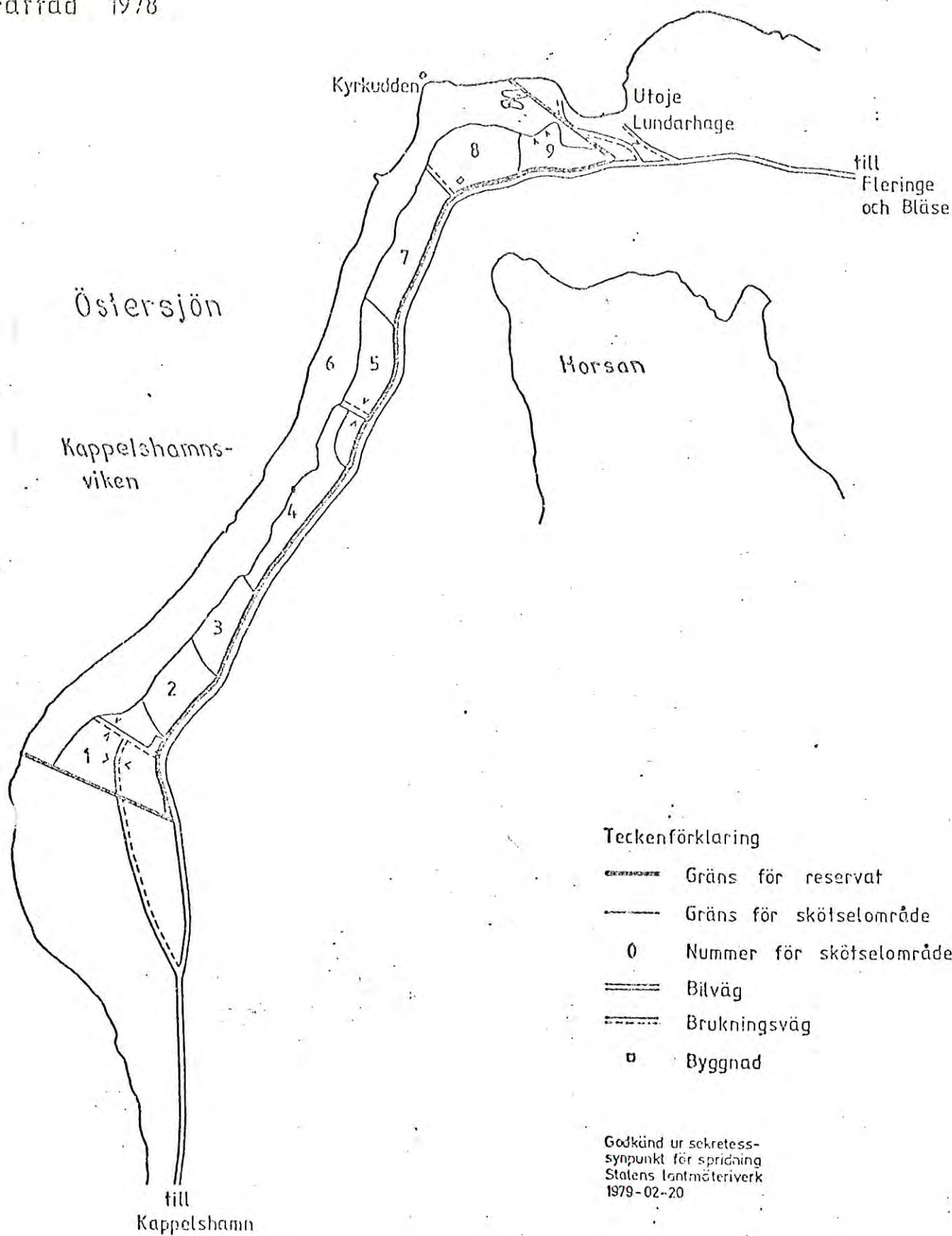
3.3.1 Informationstavlor uppsättes på följande platser: vid parkeringsplatserna, vid körvägen inom skötselområde 5, i reservatsgränsen mellan skötselområde 7 och 8, samt där körvägen tangerar norra reservatsgränsen.

GRÖDDE NATURRESERVAT

Fleringe socken, Gotlands kommun och län

Upprättad 1978

GRODDE NATURRESERVAT

Friluftsanordningar

Fleringe socken, Gotlands kommun och län

Upprättad 1978

